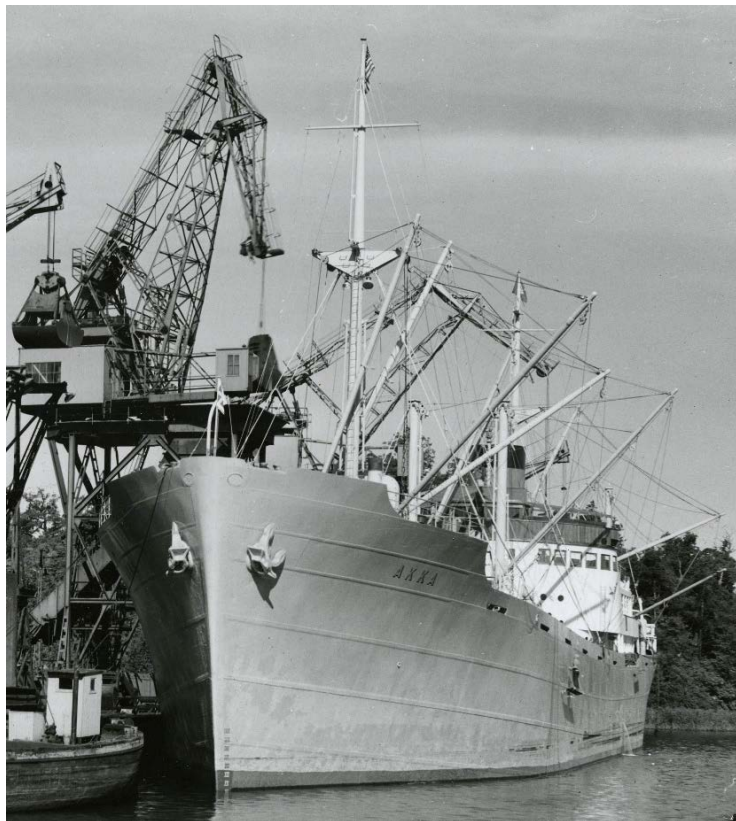

Stockholms sjömanshus

Stadsarkivet

Stockholms sjömanshus

Stockholms sjömanshus inrättades 1748, som det första i landet, med uppdrag att registrera och mönstra sjöfolk och handlägga pensioner, skadeersättningar och lönefrågor. Finansieringen skedde främst genom avgifter från sjömän och redare. Sjömanshuset köpte 1788 fastigheten på Gaffelgränd 1 vid Skeppsbron, där man hade sitt kontor fram till 1964. Stockholms sjömanshus upphörde som självständig institution den 1 juli 1961.

I Sjömanshusets omfattande arkiv finns uppgifter om sjömän, befälhavare, fartyg, förteckningar över pensionärer, rymda sjömän m.m.

Hur börjar du?

Använd Stockholms sjömanshus arkivförteckning (O826A) som finns tillgänglig i NAD (Nationell Arkivdatabas) <https://sok.riksarkivet.se/nad> eller i pappersform i läsesalen. Med hjälp av förteckningen beställer du fram dina arkivhandlingar.

OBS! Flera serier ur arkivet, bl.a. **Mönstringsrullor (D I a)**, **Manskapsregister (D I b)** och **Inskrivningsregister (D I c)** finns skannade och tillgängliga i Stadsarkivets läsesalsdatorer via Arkiv Digital.

Sök på sjömän

1749-1870

Börja med att söka i serien **Manskapsregister (D I b)**. Detta är ett alfabetiskt namnregister, utplagt årsvis. I registret ges en hänvisning till sidnummer i serien **Mönstringsrullor (D I a)**.

1871 – 30 juni 1939

Börja med att söka i serien **Inskrivningsregister (D I c)**. I registret ges hänvisningar med år och sidnummer till serien **Mönstringsrullor (D I a)**. Varje sjöman kan ha flera hänvisningar till olika år. Det finns också en kolumn som hänvisar till tjänstgöring på båtar vid andra svenska sjömanshus.

1 juli 1939 – 1961

Från och med 1 juli 1939 saknas personregister i Stockholms sjömanshus arkiv. Se fortsättning nästa sida.

Register över sjömän fram till 1984 finns i Centrala Sjömansregistret hos Landsarkivet i Göteborg. Därefter kontaktar du Transportstyrelsen. Om du vet fartygets namn kan du söka via det (se nedan).

Hur fortsätter du?

Gå vidare till serien **Mönstringsrullor (D I a)** enligt den hänvisning du fått från registren (se sid 1). Här får du information om bl.a. fartygets namn, destination, befälhavare, besättning, födelseort, ålder, civilstånd och befattning.

Mönstring till fartyget briggen Johanna - 55 27		Lättare		hemma i		Hufvudredare	
Nr.	Ålder	Skilling och Rinta	Ålder	Ålder	Ålder	Ålder	Ålder
1	27	1/2	27	27	27	27	27
2	27	1/2	27	27	27	27	27
3	27	1/2	27	27	27	27	27
4	27	1/2	27	27	27	27	27
5	27	1/2	27	27	27	27	27
6	27	1/2	27	27	27	27	27
7	27	1/2	27	27	27	27	27
8	27	1/2	27	27	27	27	27
9	27	1/2	27	27	27	27	27
10	27	1/2	27	27	27	27	27

Sök sjömän via fartyg eller befälhavare

Om du vill veta vilka som tjänstgjorde ombord på ett fartyg eller under en befälhavare kan du beställa fram **Rullor för in- och utrikes sjöfart (E III b)**. Här ges främst information om besättning bl.a. påmönstring, tjänstbefattning, ålder, födelseort och civilstånd. Här finns även egenhändig namnteckning.

Det går också att söka i **Manskapsförteckningarna (D VI)**. De upptar endast mindre fartyg i svenska farvatten. En föregångare till manskapsförteckningarna är **Rullorna för inrikes sjöfart (E III a)**.

Sök sjömän från andra sjömanshus

Serien **Manskapsregister över sjömän inskrivna å främmande sjömanshus (D I d)** är en förteckning över sjömän som inte tillhör Stockholms sjömanshus. Registret hänvisar till **Mönstringsrullan (D I a)**.

Sjömän inskrivna vid Stockholms sjömanshus som tjänstgjort vid främmande sjömanshus finns antecknade i **Rullor insända till Stockholms sjömanshus från främmande sjömanshus (D I e)**, dessa rullor är fr.o.m. 1876 inbundna i **Mönstringsrullor (D I a)**. Från 1902 och framåt se **Anmälan från främmande sjömanshus (E IX)**.

Värt att veta

Information om fartyg

Det går att få information om själva fartygen i sjömanshusets arkiv under 1872-1901. Använd serierna **Register över fartyg tillhörande Stockholms sjömanshus distrikt eller Stockholms tulldistrikt (D III a)** och **Register över Stockholms stads fartyg (D III b)**. Här får man uppgifter om fartygets byggmaterial, huvudredare och om det förlist eller sålts. Serie **D III a** och **D III b** finns tillgängliga i läsesalsdatorerna via Arkiv Digital.

Vill du veta fartygens destinationer 1939-1969 finns sammanställningar i de två sista volymerna i serie **Rullor för in- och utrikes sjöfart (E III b)**.

Betyg

I serien **Inskrivningsbetyg (E V a)** hittar du tjänstebetyg, frejdebetyg, prästbetyg, respass, läkarattester etc. för sjömännen. I serien **Tjänstgöringsbetyg (E V b)** finns omdömen om sjömännens tjänstgöring vid sjömanshuset. Omdömen för kvinnor finns i serien **Tjänstgöringsbetyg för kvinnor och utländska sjömän (E V d)** fram till 1943 och därefter i **E V b**.

Sjömän i andra arkiv

Du kan också hitta uppgifter om befälhavare och sjömän i arkivet från Handelskollegiet, Sjöfolkskontrollen (förteckning nr O1O2). I serierna **Skeppsprotokoll (A I 1691-1741)**, **Skeppsinlagor (A II 1742-1808)** samt i **Manlistorna (A II 1809-1841)** finns alfabetiska register över skeppare och fartyg. Handlingarna innehåller ofta uppgift om fartygets lästetal, destination, skeppares och sjömans kyrkoskrivningsort, ålder, civilstånd och hyra.